

TPE = Tjek på ernæring

TPE = Tjek på ernæring

Klinisk ernæring på Holstebro Løveapotek

Kunde/pårørende

Læge/diætist

Apotek

Indholdsfortegnelse:

Forside

Side 1 Indholdsfortegnelse

Side 2 Forord

Side 3 Formål, mål og målgruppe

Side 4 Beskrivelse af samtale med kunde/pårørende

Side 5 Spørgeskema til ny kunde

Side 6 Spørgeskema til igangværende kunde

Side 7 Cases

Side 8 Cases

Side 9 Projektets forløb

Side 10 Billed af screeningsredskab til brug i skranken

Side 11 Projektets resultater og forløbs diagram

Side 12 Tak

Forord

Fra ide til handling...

I 2008 blev jeg ansat på Holstebro Løveapotek, og der fik jeg ernæring som ansvarsområde.

Fra tidligere ansættelser havde jeg ingen kendskab til ernæring, jeg ekspederede på forlangende og jeg må tilstå, at jeg nok havde lidt berørings angst, når recepten lød på ernæring.

I kraft af at det nu er mig der er ansvarlig, er det også mig der har kontakten med leverandører for derigennem at blive opdateret omkring nyheder m.m. og jeg er med på diverse kurser vedrørende ernæring.

A-kæden som vi er medlem af, har aftale med både Nutricia, Nestle og Fresenius, alle 3 skal repræsenteres i selvvalgt det er svært at overskue både for kunde og kollega både med hensyn til energi sammensætning, smag og konsistens.

Her kom ideen med at lave et projekt, med henblik på at hjælpe kunden eller den pårørende, ved hjælp af en samtale omkring, hvilke type ernæring til hvilke behov, smagsvarianter, tilberedning, evt. mulighed for tilskud og en individuel opfølgning. (se folder)

Ligeledes informerede jeg byens læger med et brev om, hvad mit projekt skulle handle om, og at jeg gerne ville stå til rådighed ved spørgsmål eller komme ud og fortælle om de mange variationsmuligheder.

Jeg kontaktede plejehjem, hjemmepleje, sundhedscenter og ernæringsenheden på hospitalet med tilbud om at komme ud og fortælle om de forskellige muligheder og svare på spørgsmål.

Projektet startede i december med forberedelser til samtaler, og fra januar til juni måned har jeg tilbudt samtaler.

Formål, mål og målgruppe

Formål med projektet er at sætte fokus på ernæring.

Vi ved at næsten lige så mange er undervægtige som overvægtige, men der er i samfundet ikke nær det fokus på de undervægtige.

Ved indlæggelse bliver man screenet inden for 24 timer, og efter udskrivning, er der ofte ingen der følger op, egen lægen ved typisk ikke så meget om de forskellige produkter og hvordan disse kan varieres.

Det er ofte på apoteket der købes ernæring, men andre aktører står på spring, men hvad er mere oplagt end det er os der kan tilbyde en samtale? Vi er som fagpersonale klædt på til rådgivning, så hvad er mere naturligt end at det er apoteket, der også kan tilbyde et tjek på ernæring=TPE, netop for at hjælpe den enkelte kunde, til det rette valg og for at opnå en succes i hele forløbet.

Samtalen er til kunder eller pårørende, der kommer med en ernæringsrecept, kunder der forespørger ernæring eller ved ernæringscreening i skranken.

TPE = Tjek på ernæring

Beskrivelse af samtalen

Jeg har udarbejdet en folder se (Figur 1).

Den uddeles i skranken og i forsendelsen til alle ernærings kunder.

Jeg har lavet en mappe, hvori der sidder en plan over mine arbejdstider, så kollegaer nemt kan se, hvornår jeg er på apoteket.

Der er lavet en tilmeldings seddel hvor navn, tlf. nr., aftalt dato og tidspunkt og ved hjemmebesøg en adresse udfyldes.

Til selve samtalen, har jeg udarbejdet en tjekliste, en til såvel nye som til igangværende kunder se (Bilag 1 og Bilag 2)

Opfølgning på samtalen aftales med den enkelte, hertil har jeg lavet en liste med navn, tlf.nr. dato og tidspunkt for opfølgning.

Efter aftale med kunderne, gemmer jeg de fyldte papir, til senere anvendelse bla. opfølgning pr. tlf. til kunderne og til projekt rapporten.

Fig. 1

Klinisk ernæring: Ny bruger

Spørgeskema til brug sammen med bruger/pårørende.

Hvem er den kliniske ernæring til?

Hvem har anbefalet det? Har læge/diætist været kontaktet?

Hvad får du eller den pårørende det for?

Hvor mange drikke er der evt. anbefalet?

Hvad smag kan du eller den pårørende godt lide?

Ved du eller den pårørende hvordan de kan serveres,
fryses, varmes og anvendes i maden?

Er der brug for brochure med overblik over
smagsvarianter og serveringsforslag?

Andre spørgsmål vedr. ernæring?

Er der interesse i en opfølgning efter en periode?

Evt. hvornår?

Navn, dato og tlf.nr.

Klinisk ernæring: Igangværende bruger

Spørgeskema til brug sammen med bruger/pårørende.

Hvem er den kliniske ernæring til?

Er lægen/diætisten kontaktet?

Hvordan går det mht. vægt og energi?

Hvad syntes du om smagen?

Ved du hvilke serverings muligheder der er,

Mht. frysning, opvarmning og anvendelse i maden?

Er der brug for brochure med serveringsforslag og et overblik
over smagsvarianter?

Er du interesseret i en opfølgning?

Hvornår?

Navn, dato og tlf. nr.

Cases

- 1 Dame på 74 år, ønsker en samtale, da vi ved levering har vedlagt folder på samtale, hun kan ikke selv komme, men vi aftaler et besøg. Hun vejer under 40 kg, får ernæringsdrikke men kan ikke tage på, hun syntes godt om dem hun får, men hun får bare ikke nok, jeg har lidt smagsprøver med bla. på suppe, som er et godt alternativ til de søde drikke. Efter få dage ringer hun og bestiller flere pakker med suppe. Efter et par måneder har hun taget 4 kg på, hun kan nu selv komme og hente dem, har fået meget mere energi og livslust. Kunden havde været indlagt, haft diætist på, der var aftalt en opfølgning, men det skete aldrig.
- 2 En pårørende til en mand med sklerose, som tidligere har fået tilbudt samtale vender tilbage efter at have kikket i og læst brochuren. Fortæller at manden sidder i kørestol, ingen energi har og tit klager over, at han fryser, han spiser meget lidt, men har ikke tabt sig. Han har problemer med fordøjelsen, den pårørende fortæller at han drikker meget vand. Jeg anbefaler drikke med fiber i og de juice lignende i stedet for vand. Efter 14 dage taler vi sammen igen, den pårørende syntes godt om samtalen, hun har fået mere viden og hun har observeret at han ikke fryser så let mere. Han får nu 2 drikke med fiber dagligt og de juice lignende ind i mellem.
- 3 Dame på 70 år, har efter operation fået fjernet en hel del tarm, hun har fået lavet stomi og tabt ca. 8 kg, hun sover dårligt og har ingen energi. Hun har været ved diætist og har en ny tid, men hun syntes ikke så godt om drikkene, syntes de virker meget "medicinske". Vi taler om smagsvarianter og serverings muligheder og hun får leverandør brochure + smagsprøve med bla. på juice, da hun fortæller at hun drikker meget vand. Efter knap 3 uger taler vi sammen igen og hun er meget positiv, har taget 1,1 kg på, sover meget bedre og har fået mere energi, vi aftaler at hun fortsætter med drikkene, indtil hun har opfølgning ved diætist.
- 4 Dame på 52 år, har efter en maveoperation tabt 55 kg, vejer nu under 50 kg og bliver ved med at tabe sig, hun mener ikke hun kan tåle så meget. Ved lægen har hun fået en ernæringsrecept, og den er lavet "til brug efter ønske" Vi snakker om de mange muligheder der er for tilberedning, hun fortæller at hendes mand, vil lave hvad som helst til hende bare hun kan tage på. Hun får smagsprøver med hjem bla. på creme, juice og suppe. Efter et par dage vender hun tilbage og spørger om jeg har tid til en snak, hun fortæller at hun er rigtig glad, for at der er nogen der kan hjælpe, og har nu fået mod på, at en vægtøgning nok skal lykkes.

- 5 Mand sidst i 50erne ringer og spørger til ernæring, hans nabo som arbejder i hjemmeplejen har henvist ham til mig, og vi aftaler en tid til samtale. Han har været igennem en længere sygdomsperiode og har tabt ca. 15-20kg, han er landmand og skal nu til at passe sin gård igen, men han har ingen kræfter, og han er meget træt. Hverken sygehus eller egen læge har foreslået ernæring, jeg fortæller at det nok er en god ide, at tale med lægen måske er der mulighed for at få en ernæringsrecept, men indtil da får han lidt smagsprøver med og han køber også nogen pakker, så han kan komme i gang, og vi aftaler en opfølgning 14 dage efter, og i skrivende stund er vi ikke afsluttet, men jeg håber for ham, at lægen laver en recept og støtter op, det betyder jo alt, for som han siger så skal han i gang igen, men hvis kræfterne ikke er der, må han sælge sin gård, for han har ikke råd til, at andre skal passe den.

Projektets forløb

Det har været et meget spændende og givende forløb, alle der har taget imod en samtale har udtrykt tilfredshed, som flere siger, nu er der endelig nogen der kan hjælpe, eller i hvert fald får de ideer og viden til de forskellige variations muligheder, for derigennem at gøre det nemmere at fastholde dem i et forløb på x antal tid.

Opfølgningen har de fleste taget imod, en telefon opringning efter individuel behov, dette er tilbudt både for at hører hvordan det er gået siden samtalen, om der er sket en fremgang, men også for at hører om samtalen har gjort en forskel for deres videre forløb.

Jeg har erfaret, at det bedste er at tilbyde samtalen med det samme, det med at få en folder med, den bliver ofte væk i mængden af papir og motivationen er væk, især når energien er lille.

Jeg kunne ønske at læger, hjemmepleje og plejehjem mfl. ville tage imod tilbuddet om information, en produkt gennemgang og spørgsmål hertil. At lægerne hvis de er i tvivl, skriver recepten, så det er apoteket der sammen med kunden finder det rigtige valg af produkt/produkter.

Jeg har været på besøg i hjemmeplejen, hvor jeg på et af deres morgenmøder fortalte om de mange produkter og hvordan disse kan varieres, det var noget de syntes var rigtig godt, for som de sagde, de får ikke information om nyheder og ved ikke hvad der findes på markedet.

Igennem konsulenten ved Nestlé, blev jeg tilbudt at komme til København, til en netværksgruppe bestående af farmaceuter og farmakonomer som mødes et par gange om året. De var interesseret i at hører om projektet og jeg hørte om, hvad de arbejder for/med. De har bla. udarbejdet et ernæringscreenings materiale der bruges i skranken, se (materiale) En meget spændende dag, og jeg ønsker, at man andre steder i landet kunne få noget lignende op at stå, dette vil jeg gerne arbejde videre på.

Hvis vi må nogen måder, kunne gøre dette tilbud permanent, kunne det være en ydelse på lige fod med TPI= Tjek på inhalation, en ydelse der tilbyder brugeren det bedst mulige udbytte. Så her kræves også politisk indsigt m.m. Men med netværksgrupper, kan man komme langt.

Udarbejdet materiale fra Apotekernes ERFA gruppe i ernæring.

Ernæringscreening

Jeg kan se, du får medicin for _____;

1. Hvordan går det med appetitten?
2. Hvordan påvirker det din vægt?
3. Har du problemer med at indtage mad?
(løs protese, svamp, mundtørhed, appetitløshed, energi/luft)
4. Hvordan påvirker det din hverdag (livskvalitet)?

Fokusområder:

- ADHD
- Cancer
- Demens
- Depression
- Dysfagi
- Geriatrici
- KOL
- Kvalmestillende medicin
- Mave-tarm lidelser
- Parkinson
- Sclerose / ALS
- Stærk smertestillende medicin
- Sårheling

Til apotekspersonale

TPE Apotekernes ERFA gruppe for klinisk ernæring

Projektets resultater

Tilbuddet til samtalerne startede i januar måned og frem til juni måned, i perioden er der uddelt ca. 100 folder i skranke og forsendelse. Der er gennemført 17 samtaler, hvoraf 3 samtaler var hos kunden. Der har været opfølgning på 14 af samtalerne.

Der har været stor interesse i hjemmepleje og på plejehjemmene, men på nuværende tidspunkt, har det kun ført til 2 morgenmøder. Begrundelsen er at det er svært at finde tid, i en stram hverdag og at der selvfølgelig er mange andre ting, der også skal findes plads til.

Ved lægerne lyder meldingerne på, at ideen er god, rart at vi tager snakken med patienten/kunden, at lægesekretærene er informeret igennem vores sekretærmøder en gang årligt. Men jeg ville ønske vi kunne få en dialog i gang, for recepterne er stadig svære at forstå og ikke mindst nu, hvor de også kan bestilles elektronisk, her ser vi varenumre der ikke eksisterer og kunden er ikke informeret om, at det kun er en engangsrecept. Kunder der kommer fra diætist eller sygehus, ser vi typisk det samme produkt der går igen på alle recepter.

I (Figur 2) kan man se salget i antal pakninger i perioden januar til og med maj måned 2013 i blå tal, sammenholdt med salget i tilsvarende periode i 2014 i røde tal. En pæn stigning, som kan skyldes flere ting, men ingen tvivl om, at en øget opmærksomhed på denne kunde gruppe, øger salget væsentligt.

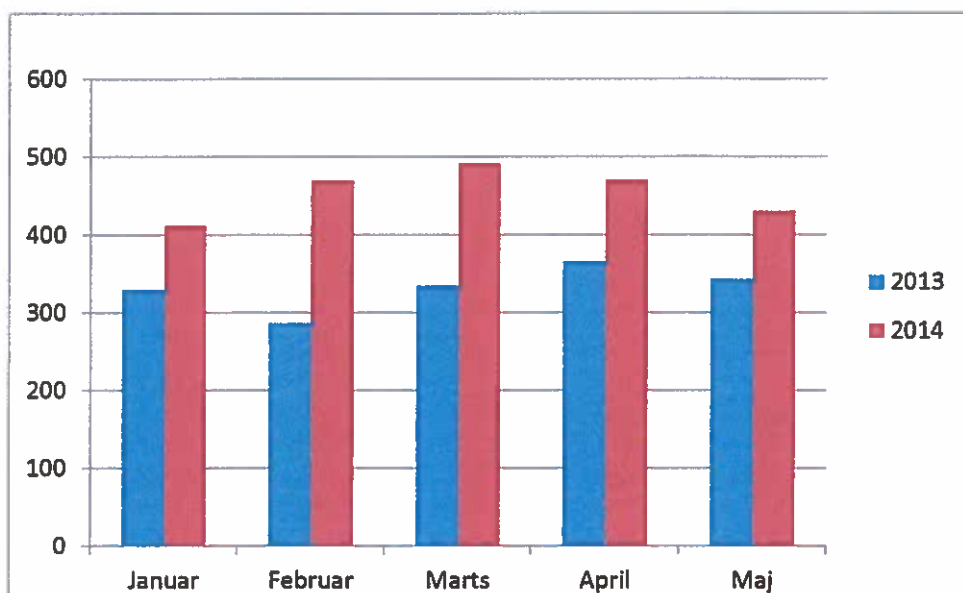

Fig.2

Tak til

Som afslutning på projektet, vil jeg gerne rette en tak til min chef, som hele vejen igennem forløbet har støttet og vist interesse.

Ligeledes har mine kollegaer været behjælpelige og givet opbakning og vist interesse for projektet.

Til alle 3 leverandører, tak for velvillighed, hjælp med smagsprøver, brochurer m.m.

Og til alle jer/dem der har lyttet og spurgt og hvor jeg har forsøgt at hjælpe på bedste vis.

En spændende proces, som jeg kun kan opfordre andre til at prøve, så hvis man har en ide, så få den ført ud i livet.